

A Fővárosi Ítéltábla a **felperesi képviselő** (felperes címe) által **felperes neve** (felperes címe) felperesnek,
a **I. r. alperesi képviselő** által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű alperes,
továbbá II.rendű alperes neve (**II. r. alperes címe.**) II. rendű alperes ellen,
a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perben a Fővárosi Törvényszék
2016. október 6. napján kelt 9.G.40.950/2015/47. számú ítélete ellen
az I. rendű alperes részéről 49. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott
másodfokú eljárásban - a 2017. április 5. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta a
következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 70.000 (Hetvenezer) forint jogi képviseléssel kapcsolatos másodfokú perköltséget.

A fellebbező I. rendű alperes a másodfokú eljárás során felmerült perköltségét maga viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás szerint a **adós társaság** (a továbbiakban: adós) vezető tisztségviselője 2003. július 20-ától 2008. július 24-éig az I. rendű, majd ezt követően a II. rendű alperes volt.

Az adóssal szemben az adóhatóság 2006. szeptember 7. napján végrehajtást rendelt el, ez az eljárás 2017. január 11-én megszűnt, majd 2007. április 13-án újabb végrehajtást rendelt el, ami azonban csak 2010. július 23-án, az adós társaság felszámolásának elrendelését követően szűnt meg.

A 2016. október 31. napján létrejött folyószámla hitel-keretszerződés alapján az **1. társaság** az adós részére 15.000.000 forint összegű folyószámla hitelkeretet biztosított, amelyet az adós igénybe vett, de annak visszafizetését nem teljesítette.

A 2006. üzleti évre vonatkozóan 2007. május 29-én készített egyszerűsített éves beszámoló adatai szerint az adós társaság saját tőkéje a megelőző évi 5.453.000 forintról 4.403.000 forintra csökkent, mérleg szerinti eredménye 1.050.000 forint volt. A 2007. üzleti évre vonatkozó 2008. május 29-én kelt egyszerűsített éves beszámoló adatai szerint az adós társaság saját tőkéje 9.245.000 forintra

változott. A mérleg szerinti eredménye 3.972.000 forint volt, ugyanakkor a rövid lejáratú kötelezettségeinek a mértéke 53.731.000 forintra emelkedett. A 2008. január 1-jétől 2008. július 15-éig tartó üzleti időszakra vonatkozóan a 2008. augusztus 12-én készített egyszerűsített éves beszámoló adatai szerint az adós társaság mérleg szerinti eredménye 7.248.000 forint volt, a társaság saját tőkéje a megelőző évi 9.000.245 forintról 16.493.000 forintra változott. A rövid lejáratú kötelezettségeinek mértéke 6.800.000 forint összegben került megjelölésre.

Az adós társaság 2008. július 21-ei taggyűlésén határozott arról, hogy az I. rendű alperes ügyvezetői megbízatása megszűnik és ettől a naptól kezdve az ügyvezetői tisztséget a II. rendű alperes látja el. Az I. rendű alperes az üzletrészt értékesítette, melynek során a vevő elismerte, hogy az adós társaságot a pénzügyi intézetek felé egyenként 16.000.000 forint, az adóhatóság felé 6.500.000 forint tartozás terheli.

A bíróság a 2009. május 12-én indult eljárásban az adós felszámolását 2010. május 27-ei kezdő időponttal rendelte el. Az adós társaság adószámát a hatóság 2009. október 27-ei kezdő időponttal függesztette fel. A felszámolási eljárásban az **1. társaság** hitelező 16.475.609 forint összegű tőke, 184.684 forint számlavezetési díj, 2 forint jutalék, 8.578.509 forint késedelmi kamat, továbbá 100.000 forint regisztrációs díj jogcímen összesen 25.338.804 forint összegben jelentette be hitelezői igényét, amelyet a felszámoló nyilvántartásba vett. A hitelező a követelését 2011. június 1-jén 29.534.000 forint összegben meghatározva a jelen per felperesére engedményezte. Az adós társaság felszámolója 2011. szeptember 27-én tájékoztatta a hitelezőt arról, hogy az adós volt képviselője iratanyagot nem adott át részére. A felszámolási ügyben eljáró bíróság a felszámolási eljárást érdemi határozattal befejezte, az adós társaságot a Cégbíráskodásból 2012. október 12-ei hatállyal törölték.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Főosztályvezetőjének 2011. december 15-ei tájékoztatása szerint az adós nem tette közzé a 2006. és 2010. évek közötti időszakra vonatkozó beszámolóit.

A felperes az alperesek ellen 2012. január 23. napján benyújtott keresetében annak megállapítását kérte, hogy az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezte után a vezető tisztségviselők az ügyvezetői feladataikat nem a hitelezői érdekek elsődlegessége szerint látták el, ezáltal az adós társaság vagyona csökkent. A felperes az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét 2007. június hónapjában jelölte meg, mivel az adóhatóság ekkor végrehajtási eljárást indított az adós ellen, amely azonban nem járt eredménnyel. Másodlagos hivatkozása szerint az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezte 2007. december 3-án mindenképpen megállapítható, mert az adós társaság bankszámlájának egyenlege az addigi pozitív egyenleg helyett negatív lett, tehát ettől kezdve csak tartozást mutatott. A felperes állította, hogy a hitelezői érdekek sérelmét - a vezető tisztségviselők feladatkörébe tartozó beszámoló-készítési és letétbe helyezési kötelezettség elmulasztása miatt - vélelmezni kell. Hivatkozott arra is, hogy a jelen perben becsatolt mérlegek adatai alapján azt is figyelembe kell venni, hogy a 2007. üzleti évben az adós társaság rövid lejáratú kötelezettségeinek mértéke nőtt a megelőző évi 39.864.000 forintról 53.731.000 forintra, amelyet az adós vagyona már nem fedezett.

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette: a fellebbviteli bíróság utasítására lefolytatott újabb elsőfokú eljárásban a hitelező azzal érvelt, 2008. május 19-én a szerződés felmondásakor az adósnak 16.554.231 forint tartozása volt, így „legalább” ezen összegű vagyonszerzésért felel. A felperes a szakértői vélemény ismeretében változtatott végleges keresetében annak megállapítását kérte, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2007. december 1-jei beálltával a vezető tisztségviselők

ügyvezetési feladataikat nem a hitelezői érdekek elsődlegessége szerint látták el és az alperesek felelőssége 16.475.609 forint ki nem elégített hitelezői követelésért áll fenn.

A megállapításra irányuló kereseti kérelem mellett a felperes 2.500.000 forint és ennek 2007. december 1-jétől járó késedelmi kamata - ki nem elégített hitelezői követelés - megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az alpereseket figyelemmel arra, hogy az adóssal szembeni felszámolási eljárás a cég törlésével befejeződött.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte, felelősségét nem ismerte el.

A II. rendű alperes az eljárás során érdemi védekezést nem terjesztett elő.

Az I. rendű alperes állította, hogy az adós társaság csak 2008. július 21-ét követően került fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe, amikor ő már nem volt a társaság vezető tisztségviselője. Álláspontja szerint az általa csatolt 2006. és 2007. évi egyszerűsített éves beszámolók adatai azt igazolják, hogy a társaságot ezekben az években fizetéseképtelenség nem fenyegette. Hivatkozott arra is, hogy a fenti tárgyéveket követő bevallási időszak utolsó napján, május 31-én a Cégbíróshoz címzetten feladta az éves beszámolókat. Ezeknek, valamint a 2008. január 1. és július 15-e közötti évközi beszámolónak az adataival kívánta igazolni, hogy az ő vezetése alatt az adós gazdálkodása megfelelő volt és ekkor még esély volt a hitelezői igények későbbi kielégítésére. Vitatta, hogy a vezető tisztségét nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta volna el.

Véleménye szerint a felszámolási eljárás befejezése és az adós társaság megszűnése okán a felperesnek marasztalási pert kellett volna indítania, a marasztalási kereset előterjesztésének jogvesztő határidejét azonban elmulasztotta, emiatt a megállapítási keresete is alaptalanná vált.

A megismételt elsőfokú eljárásban az I. rendű alperes vitatta, hogy az adós társasággal szerződő pénzügyi felmondása megalapozta volna az adós társaság vagyonának csökkenését, vitatta azt is, hogy vezető tisztségviselőként ne tette volna meg azokat az elvárható intézkedéseket, amelyek a hitelezői veszteségek csökkentését célozták.

Az elsőfokú bíróság a részben megváltoztatott megállapítási keresetet alaposnak találta és annak helyt adott, az idő előtti marasztalási kereset részében a pert megszüntette.

Az elsőfokú határozatában kifejtette, hogy a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 63. § (3) és (4) bekezdése értelmében marasztalási keresetnek csak akkor lehet helye, ha a vezető tisztségviselő felelősségét a bíróság már megállapította és ez az ítéleti rendelkezés jogerőre emelkedett. Ebben az esetben az ítélet jogerőre emelkedésétől számított jogvesztő határidőn belül lehetséges a marasztalási kereset előterjesztése annak a hitelezőnek a részéről, akinek a hitelezői követelése a felszámolás lezárultával kielégítetlen maradt. Megállapította, hogy az idő előtti marasztalási kereset a perben érdemben nem volt tárgyalható és megítélhető. A pergátló ok törvényi alapját a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 157. § „e)” pontjában jelölte meg, mely az eljárás ezen részének megszüntetése perjogi következménnyel járt.

A megállapítási kereset vonatkozásában az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a fellebbviteli bíróság határozatával előírt kötelezettségek figyelembe vételével biztosította a felek részére a perbeli nyilatkozataik kiegészítésének és bizonyítási eszközök megjelölésének további lehetőségét. Ennek körében „a másodfokú bíróság utasításának megfelelően” a szakértő perben történő kirendelésével adott lehetőséget a felperesnek arra, hogy bizonyítási kötelezettségét teljesítse. A felperes indítványára kirendelt szakértő által előterjesztett szakvéleményt úgy értékelte, hogy az alkalmas volt a kirendeléssel közölt feladat teljesítésére. A szakértő a szakvéleményében a rendelkezésre álló

adatok alapján figyelembe vette, hogy 2007. december 1-jétől kezdve az adósi bankszámla negatív egyenlege meghaladta a hitelkeretben limitált 15.000.000 forint összegű értékhatárt. Ezen időponttól a kamattörlesztési kötelezettségét az adós társaság nem teljesítette. Az elsőfokú bíróság való tényként fogadta el azt a szakértői megállapítást, hogy az adós társaság 2007. december 1-jétől már nem tudta teljesíteni esedékes kötelezettségeit sem a hitelintézet, sem az adóhatóság felé. A fentieken túl a szakértő számviteli dokumentumok hiányában nem tudott további vizsgálatot végezni, így az adós társaság vagyონának, gazdálkodásának és likviditásának alakulására további következtetést levonni. A szakvélemény szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltának kezdő időpontjában meglévő vagyón meghatározásához rendelkezésre álló legutolsó számviteli dokumentum, amely valamilyen szintű szakértői bizonyosságra alkalmas volt, a 2005. december 31-ei fordulónapra közzétett beszámoló volt.

Tényként állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az adós társaság vezető tisztségviselői éves beszámoló letétbe helyezési kötelezettségüket nem teljesítették, ezért a mulasztással érintett üzleti évekre vonatkozóan a hitelező a törvényes vélelem következményeire indokoltan hivatkozott. Megállapította, hogy a felszámolási vagyonná váláskor az adós társaság már kimutathatóan kisebb vagyonnal rendelkezett ahhoz képest, mint ami a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltának időpontjában a rendelkezésre állt. A fentiek figyelembe vételével „részben a törvényes vélelem alkalmazásával, részben a felperes bizonyítási kötelezettsége teljesítésének és eredményének értékelésével” megállapította azt a tényt, hogy az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete időszakától a felszámolás elrendeléséig a felszámolási vagyonná válás folyamatában a vezető tisztségviselők ügyvezetési feladataival összefüggésbe hozhatóan csökkent az adós társaság vagyona. Részben a törvényes vélelem következményeként az alperesek felelősségét egyetemlegesnek minősítette.

Megállapította azt is, hogy ezzel szemben az alperesek a bizonyítási kötelezettségüket eredményesen nem teljesítették. Kifejtette, hogy az alperesek a bizonyítási érdekükkel összhangban a perbeli kötelezettségüket úgy teljesíthették volna, ha igazolják a vagyón kimutatható csökkenése mellett is, hogy a hitelezői érdek elsődlegességét figyelembe véve látták el ügyvezetési feladataikat és ez megfelelt a vezető tisztségviselőtől elvárható kötelezettség teljesítésnek.

A pervesztes alpereseket a Pp. 82. § (1) bekezdés, valamint Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes költségeinek megfizetésére. A felperes jogi képviselőjének jogtanácsosi munkadíját 70.000 forint összegben, a fellebbviteli bíróság által megállapított képviseleti költséget 30.000 forintban, és az előlegezett szakértői díjat 254.000 forint összegben határozta meg. Rendelkezett a permegszüntetés kapcsán az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 58. § (1) bekezdés f) pontjának és 80. § (1) bekezdés i) pontjának megfelelően mérsékelt összeget meghaladóan megfizetett 135.000 forint eljárási illeték visszaigényléséről is.

Az elsőfokú ítélet ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatását és a felperes (megállapítási) keresete elutasítását, másodlagosan az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását újabb eljárás lefolytatására és újabb határozat meghozatalára.

Érvelése szerint jogszabálysértő határozatot hozott az elsőfokú bíróság, mert a megállapítási keresetet követően kellett és lehetett volna marasztalási keresetet előterjeszteni a felperesnek. Az együttesen előterjesztett kétfajta kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság úgy döntötte el, hogy a megállapítási ügyben ítéletet hozott, míg a marasztalási részben a pert megszüntette és illeték visszatérítésére jogosította fel a felperest. Álláspontja szerint a jogszerű eljárás az lett volna, ha az együttesen előterjesztett marasztalási és megállapítási keresetet elutasítja a bíróság, vagy

berekesztés előtt a két ügyet elkülöníti és a megállapítási kereset hatásköri és illetékességi vizsgálata után a folytatódó eljárásban dönt érdemben, aminek eredményeképpen a marasztalási keresetet el kellett volna utasítani. A permegszüntetés Pp. 157. §-ában foglalt feltétele álláspontja szerint nem áll fenn, az ítélet indokolásának 6. oldala hivatkozott a Pp. 157. § e) pontjára, mely jogszabály szöveg azt tartalmazza, hogy a felperes „keresetétől elállott”, jelen esetben azonban a felperesnek nem volt elállásra irányuló nyilatkozata a tárgyalás berekesztése előtt.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az I. rendű alperes perköltségben marasztalását kérte. Előadta, hogy a fellebbezési érvelés érthetetlen, mert az alperesnek joghátránya nem származott abból, hogy a felperes a marasztalási keresetet - idő előtt - előterjesztette. A felelősség megállapítás minden szempontból helytálló volt.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla előrebocsátja, hogy döntését a Pp. 253. § (3) bekezdésében meghatározottak figyelembe vételével, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között hozta meg.

A megismételt eljárásban a felperes a 40/F/1. sorszámú keresetmódosításában a megállapításra irányuló keresete mellett kérte „az alpereseket egyetemlegesen 2.500.000 forint, valamint annak 2007. december 1-től a kifizetésig a mindenkori jegybanki alapkamat szerinti kamat, továbbá perköltség, lerótt eljárási illeték, jogtanácsosi munkadíj, szakértői költség megfizetésére is” kötelezni.

Téves az I. rendű alperes fellebbezési hivatkozása, mely szerint az együttesen előterjesztett megállapítási és marasztalási kereset esetében az elsőfokú bíróság jogszabálysértő határozatot hozott, mert azokat vagy együttesen, vagy elkülönítetten el kellett volna utasítani.

Az eljárás során már rögzítésre került, hogy az irányadó - az adós elleni felszámolási eljárás megindításakor, 2009. május 12-én hatályban volt - törvényi szabályozás szerint az ügynevezett „kétlépcsős” felelősségre vonási modell alapján a felperesnek először egy megállapítási keresetet kellett benyújtania a peres bírósághoz a Cstv. 33/A. §-a alapján a vezető tisztségviselőkkel szemben, majd a megállapítási per jogerős befejezése után van lehetősége a jogvesztő határidőn belül marasztalásra irányuló keresetet érvényesíteni a Cstv. 63. § (4) bekezdése alapján. A felperes ebben az eljárásban nyújtotta be mind a két kereseti kérelmet.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes két - tartalmuk szerint különböző - kereseti kérelmet terjesztett elő, ezért valóságos tárgyi keresethalmazat keletkezett. Ezek a kereseti kérelmek nem vagylagosak, nem eshetőlegesek, ezért a mindkét kereset önálló értékelését kizáró „látszólagos tárgyi keresethalmazatnak” nem minősíthetők.

Valóságos tárgyi keresethalmazat esetén az egyes kereseti kérelmek külön elbírálhatók, ezért az elsőfokú bíróság eljárásjogi szempontból helyesen döntött, amikor a megállapítási kereset tekintetében érdemi határozatot hozott, a marasztalási kérelem idő előttiségére figyelemmel pedig a pert ebben a részében megszüntette.

A permegszüntetés jogszabályi alapjaként megjelölt, a Pp. 157. § e) pontjára történt hivatkozás nyilvánvaló elírás, ezért az indokolás e részét az ítéltábla úgy módosítja, hogy a részbeni megszüntetés a Pp. 130. § f) pontjára figyelemmel a Pp. 157. § a) pontján alapul, mivel a Cstv. 33/A. §-a szerinti megállapítási perben a marasztalási kereset előterjesztése idő előtti volt.

A Fővárosi Ítéltábla - ahogyan azt már a hatályon kívül helyező végzésében is tette - rámutat arra, hogy amennyiben a felperes törvényi vélelemre hivatkozik, egyrészt azt kell bizonyítania, hogy az adós társaság felszámolás alatt áll, illetőleg, hogy ebben a felszámolási eljárásban ő hitelező, továbbá, hogy az általa alperesként perbe vont személyek a felszámolás kezdő időpontja előtti három évben az adós vezető tisztségviselői voltak. Ezen kívül azt kell igazolnia, hogy az alperesek, mint vezetők a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 153.-154. §-aiban előírt éves beszámoló (mérleg) letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségeiket elmulasztották.

A „hitelezői érdekek sérelme” összefoglaló meghatározás a jogalkotó részéről, melynek tartalma szerint valónak kell tekinteni a deliktuális felelősséget megalapozó valamennyi tényállási elemet, tehát azt, hogy a felelősségre vonható vezető magatartásával okozati összefüggésben a törvényhelyen megjelölt következmény bekövetkezett. A törvényi vélelem jelen esetben azt jelenti, hogy a törvény által megjelölt, a felelősségi tényállás körén kívül eső vélelmező tény (az üzleti mérleg nyilvánosságra hozatala) igazolása esetén a felperes által előadott és a felelősség megállapításához szükséges tények valósak. A vélelem törvényi felállításának indoka éppen az, hogy a mérlegek letételének elmulasztása a bizonyító eszközöktől fosztja meg az általában bizonyításra köteles felet, lehetetlenné teszi, hogy a bizonyítási kötelezettségének eleget tegyen. Emiatt a jogalkotó kötelezően előírja a bíróság részére, hogy a vélelmező tény fennállása esetén a vélelmezett tény (tényeket) valónak fogadja el. A vélelem fennállása esetén a felelősségi törvényi tényállás egyes elemeit valónak kell tekinteni, azaz azt, hogy a vezető a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után olyan (nem a hitelezői érdekek elsődlegességének megfelelő) magatartást tanúsított, amely a törvényben megjelölt következményt (vagyoncsökkenést) okozta.

A törvényi vélelem megdönthető, a bizonyítási teher azonban megfordul. Az alperes bizonyíthatja, hogy a vélelem nem következett be, mert az adós felszámolásának kezdő időpontja előtti három évben a mérlegeket hiánytalanul közzétette (azaz a vélelmező tény nem áll fenn). Amennyiben ezzel sikeresen védekezni nem tud, a vélelmezett törvényi tényállás vonatkozásában ellenbizonyítást indíthat. A vélelem alapján valónak tekintendő tényállás elleni bizonyítás a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint az alperesre hárul, neki kell bizonyítania, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem, vagy nem a keresetben megindokoltak szerint meghatározott időpontban következett be, a terhére rótt magatartást nem tanúsította, vagy az nem csökkentette az adós vagyonát, vagy azzal nem állt okozati összefüggésben a vagyon csökkenése.

A vezető tisztségviselő kimentheti magát annak bizonyításával is, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, vagy a fizetéseképtelen társaság gazdasági életből történő szabályos kivezetése érdekében.

A megismételt elsőfokú eljárásban az ítéltábla iránymutatásának téves értelmezése eredményezhette azt, hogy a vélelem ellenére a felperes tett bizonyítási indítványt a szakértő kirendelésére és a szakértői véleményre alapította az elsőfokú bíróság a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját. Az e körben tett felperesi állítást ugyanis az alperes ellenbizonyításig valónak kellett volna elfogadni, mint ahogyan a vagyoncsökkenés mértékét is. A hatályon kívül helyező végzésben a másodfokú bíróság azért nem határozhatta meg még egyértelműbben a jelen per felperesének és az I. rendű alperesének bizonyítási kötelezettségét, mert a korábbi elsőfokú eljárás adatai alapján az I. rendű alperes éppen a vélelmező tényt akarta megdönteni, és csak annak eredményétől függhetett a felek további bizonyítási kötelezettsége. Az ítéltábla azonban kellő részletességgel iránymutatást adott arról, hogy az I. rendű alperesnek kell bizonyítania a vélelmező tény megdöntését. Figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes sem a vélelmező tény, sem a vélelmezett törvényi tényállás vonatkozásában, sem pedig abban a

tekintetben, hogy az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette, nem terjesztett elő bizonyítást, a vélelemre figyelemmel a felperest nem terhelte további bizonyítási kötelezettség.

A felperes részéről teljesített bizonyítás egyébként a felperes állítása szerinti tényeket erősítette meg.

Az alperes ellenbizonyítása hiányában az elsőfokú bíróság tehát - lényegében - helytálló döntést hozott az adós vezető tisztségviselőinek felelőssége megállapítása tárgyában, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával - a már hivatkozottak szerint a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között - helybenhagyta.

Az ítéltábla csupán felhívja a figyelmet arra, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része az alperesek felelőssége fennállása körében nem rendelkezik „egyetemlegességről”, holott a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint ha többen közösen okoztak kárt, akkor a felelősségük egyetemleges. Ugyanakkor az ítéleti indokolás 9. oldal utolsó sorában az egyetemleges felelősséget rögzítette. Erre irányuló fellebbezés hiányában, a fellebbezés korlátaira tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú döntést változtatás nélkül hagyta helyben. Az esetleges tényleges fizetési kötelezettséget kirovó marasztalási perben azonban a több alperes felelősségi formájának megállapítása elengedhetetlen.

A fellebbezést előterjesztő I. rendű alperes a másodfokú eljárás során felmerült költségeket a Pp. 239. §, valamint 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az ellenérdekű felperes részére, és viselni tartozik a saját költségeit is. A felperes jogi képviselőjének díját az ítéltábla mérlegeléssel határozta meg 70.000 forint összegben a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3)-(6) bekezdései, valamint 4/A. §-a alapján.

Budapest, 2017. április 5.

. Volein Anna s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Mária s.k. . Csányi Terézia Katalin s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Fővárosi Ítéltábla
11.Gf.40.097/2017/7.

A Fővárosi Ítéltábla a **felperesi képviselő** (felperes címe) által **felperes neve** (felperes címe) felperesnek,

a **I. r. alperesi képviselő** által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű alperes, továbbá II.rendű alperes neve (**II. r. alperes címe.**) II. rendű alperes ellen,

a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perben a Fővárosi Törvényszék 2016. október 6. napján kelt 9.G.40.950/2015/47. számú ítélete ellen

az I. rendű alperes részéről 49. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2017. április 5. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 70.000 (Hetvenezer) forint jogi képvisellel kapcsolatos másodfokú perköltséget.

A fellebbező I. rendű alperes a másodfokú eljárás során felmerült perköltségét maga viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás szerint a **adós társaság** (a továbbiakban: adós) vezető tisztségviselője 2003. július 20-ától 2008. július 24-éig az I. rendű, majd ezt követően a II. rendű alperes volt.

Az adóssal szemben az adóhatóság 2006. szeptember 7. napján végrehajtást rendelt el, ez az eljárás 2017. január 11-én megszűnt, majd 2007. április 13-án újabb végrehajtást rendelt el, ami azonban csak 2010. július 23-án, az adós társaság felszámolásának elrendelését követően szűnt meg.

A 2016. október 31. napján létrejött folyószámla hitel-keretszerződés alapján az **1. társaság** az adós részére 15.000.000 forint összegű folyószámla hitelkeretet biztosított, amelyet az adós igénybe vett, de annak visszafizetését nem teljesítette.

A 2006. üzleti évre vonatkozóan 2007. május 29-én készített egyszerűsített éves beszámoló adatai szerint az adós társaság saját tőkéje a megelőző évi 5.453.000 forintról 4.403.000 forintra csökkent, mérleg szerinti eredménye 1.050.000 forint volt. A 2007. üzleti évre vonatkozó 2008. május 29-én készített egyszerűsített éves beszámoló adatai szerint az adós társaság saját tőkéje 9.245.000 forintra változott. A mérleg szerinti eredménye 3.972.000 forint volt, ugyanakkor a rövid lejáratú kötelezettségeinek a mértéke 53.731.000 forintra emelkedett. A 2008. január 1-jétől 2008. július 15-éig tartó üzleti időszakra vonatkozóan a 2008. augusztus 12-én készített egyszerűsített éves beszámoló adatai szerint az adós társaság mérleg szerinti eredménye 7.248.000 forint volt, a társaság saját tőkéje a megelőző évi 9.000.245 forintról 16.493.000 forintra változott. A rövid lejáratú kötelezettségeinek mértéke 6.800.000 forint összegben került megjelölésre.

Az adós társaság 2008. július 21-ei taggyűlésén határozott arról, hogy az I. rendű alperes ügyvezetői megbízatása megszűnik és ettől a naptól kezdve az ügyvezetői tisztséget a II. rendű alperes látja el. Az I. rendű alperes az üzletrészt értékesítette, melynek során a vevő elismerte, hogy az adós

társaságot a pénzintézetek felé egyenként 16.000.000 forint, az adóhatóság felé 6.500.000 forint tartozás terheli.

A bíróság a 2009. május 12-én indult eljárásban az adós felszámolását 2010. május 27-ei kezdő időponttal rendelte el. Az adós társaság adószámát a hatóság 2009. október 27-ei kezdő időponttal függesztette fel. A felszámolási eljárásban az **1. társaság** hitelező 16.475.609 forint összegű tőke, 184.684 forint számlavezetési díj, 2 forint jutalék, 8.578.509 forint késedelmi kamat, továbbá 100.000 forint regisztrációs díj jogcímen összesen 25.338.804 forint összegben jelentette be hitelezői igényét, amelyet a felszámoló nyilvántartásba vett. A hitelező a követelését 2011. június 1-jén 29.534.000 forint összegben meghatározva a jelen per felperesére engedményezte. Az adós társaság felszámolója 2011. szeptember 27-én tájékoztatta a hitelezőt arról, hogy az adós volt képviselője iratanyagot nem adott át részére. A felszámolási ügyben eljáró bíróság a felszámolási eljárást érdemi határozattal befejezte, az adós társaságot a Cégbírószék 2012. október 12-ei hatállyal törölte.

A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Főosztályvezetőjének 2011. december 15-ei tájékoztatása szerint az adós nem tette közzé a 2006. és 2010. évek közötti időszakra vonatkozó beszámolóit.

A felperes az alperesek ellen 2012. január 23. napján benyújtott keresetében annak megállapítását kérte, hogy az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezte után a vezető tisztségviselők az ügyvezetői feladataikat nem a hitelezői érdekek elsődlegessége szerint látták el, ezáltal az adós társaság vagyona csökkent. A felperes az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét 2007. június hónapjában jelölte meg, mivel az adóhatóság ekkor végrehajtási eljárást indított az adós ellen, amely azonban nem járt eredménnyel. Másodlagos hivatkozása szerint az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezte 2007. december 3-án mindenképpen megállapítható, mert az adós társaság bankszámlájának egyenlege az addigi pozitív egyenleg helyett negatív lett, tehát ettől kezdve csak tartozást mutatott. A felperes állította, hogy a hitelezői érdekek sérelmét - a vezető tisztségviselők feladatkörébe tartozó beszámoló-készítési és letétbe helyezési kötelezettség elmulasztása miatt - vélelmezni kell. Hivatkozott arra is, hogy a jelen perben becsatolt mérlegek adatai alapján azt is figyelembe kell venni, hogy a 2007. üzleti évben az adós társaság rövid lejáratú kötelezettségeinek mértéke nőtt a megelőző évi 39.864.000 forintról 53.731.000 forintra, amelyet az adós vagyona már nem fedezett.

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette: a fellebbviteli bíróság utasítására lefolytatott újabb elsőfokú eljárásban a hitelező azzal érvelt, 2008. május 19-én a szerződés felmondásakor az adósnak 16.554.231 forint tartozása volt, így „legalább” ezen összegű vagyonszétválásért felel. A felperes a szakértői vélemény ismeretében változtatott végleges keresetében annak megállapítását kérte, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2007. december 1-jei beálltával a vezető tisztségviselők ügyvezetési feladataikat nem a hitelezői érdekek elsődlegessége szerint látták el és az alperesek felelőssége 16.475.609 forint ki nem elégített hitelezői követelésért áll fenn.

A megállapításra irányuló kereseti kérelem mellett a felperes 2.500.000 forint és ennek 2007. december 1-jétől járó késedelmi kamata - ki nem elégített hitelezői követelés - megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az alpereseket figyelemmel arra, hogy az adóssal szembeni felszámolási eljárás a cég törlésével befejeződött.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte, felelősségét nem ismerte el.

A II. rendű alperes az eljárás során érdemi védekezést nem terjesztett elő.

Az I. rendű alperes állította, hogy az adós társaság csak 2008. július 21-ét követően került fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe, amikor ő már nem volt a társaság vezető tisztségviselője. Álláspontja szerint az általa csatolt 2006. és 2007. évi egyszerűsített éves beszámolók adatai azt igazolják, hogy a társaságot ezekben az években fizetéseképtelenség nem fenyegette. Hivatkozott arra is, hogy a fenti tárgyéveket követő bevallási időszak utolsó napján, május 31-én a Cégbíróshoz címzetten feladta az éves beszámolókat. Ezeknek, valamint a 2008. január 1. és július 15-e közötti évközi beszámolónak az adataival kívánta igazolni, hogy az ő vezetése alatt az adós gazdálkodása megfelelő volt és ekkor még esély volt a hitelezői igények későbbi kielégítésére. Vitatta, hogy a vezető tisztségét nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látta volna el. Véleménye szerint a felszámolási eljárás befejezése és az adós társaság megszűnése okán a felperesnek marasztalási pert kellett volna indítania, a marasztalási kereset előterjesztésének jogvesztő határidejét azonban elmulasztotta, emiatt a megállapítási keresete is alaptalanná vált. A megismételt elsőfokú eljárásban az I. rendű alperes vitatta, hogy az adós társasággal szerződő pénzintézet felmondása megalapozta volna az adós társaság vagyonának csökkenését, vitatta azt is, hogy vezető tisztségviselőként ne tette volna meg azokat az elvárható intézkedéseket, amelyek a hitelezői veszteségek csökkentését célozták.

Az elsőfokú bíróság a részben megváltoztatott megállapítási keresetet alaposnak találta és annak helyt adott, az idő előtti marasztalási kereset részében a pert megszüntette.

Az elsőfokú határozatában kifejtette, hogy a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 63. § (3) és (4) bekezdése értelmében marasztalási keresetnek csak akkor lehet helye, ha a vezető tisztségviselő felelősségét a bíróság már megállapította és ez az ítéleti rendelkezés jogerőre emelkedett. Ebben az esetben az ítélet jogerőre emelkedésétől számított jogvesztő határidőn belül lehetséges a marasztalási kereset előterjesztése annak a hitelezőnek a részéről, akinek a hitelezői követelése a felszámolás lezárultával kielégítetlen maradt. Megállapította, hogy az idő előtti marasztalási kereset a perben érdemben nem volt tárgyalható és megítélhető. A pergátló ok törvényi alapját a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 157. § „e)” pontjában jelölte meg, mely az eljárás ezen részének megszüntetése perjogi következménnyel járt.

A megállapítási kereset vonatkozásában az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a fellebbviteli bíróság határozatával előírt kötelezettségek figyelembe vételével biztosította a felek részére a perbeli nyilatkozataik kiegészítésének és bizonyítási eszközök megjelölésének további lehetőségét. Ennek körében „a másodfokú bíróság utasításának megfelelően” a szakértő perben történő kirendelésével adott lehetőséget a felperesnek arra, hogy bizonyítási kötelezettségét teljesítse. A felperes indítványára kirendelt szakértő által előterjesztett szakvéleményt úgy értékelte, hogy az alkalmas volt a kirendeléssel közölt feladat teljesítésére. A szakértő a szakvéleményében a rendelkezésre álló adatok alapján figyelembe vette, hogy 2007. december 1-jétől kezdve az adósi bankszámla negatív egyenlege meghaladta a hitelkeretben limitált 15.000.000 forint összegű értékhatárt. Ezen időponttól a kamattörlesztési kötelezettségét az adós társaság nem teljesítette. Az elsőfokú bíróság való tényként fogadta el azt a szakértői megállapítást, hogy az adós társaság 2007. december 1-jétől már nem tudta teljesíteni esedékes kötelezettségeit sem a hitelintézet, sem az adóhatóság felé. A fentieken túl a szakértő számviteli dokumentumok hiányában nem tudott további vizsgálatot végezni, így az adós társaság vagyonának, gazdálkodásának és likviditásának alakulására további következtetést levonni. A szakvélemény szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltának kezdő időpontjában meglévő vagyon meghatározásához rendelkezésre álló legutolsó számviteli

dokumentum, amely valamilyen szintű szakértői bizonyosságra alkalmas volt, a 2005. december 31-ei fordulónapra közzétett beszámoló volt.

Tényként állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az adós társaság vezető tisztségviselői éves beszámoló letétbe helyezési kötelezettségüket nem teljesítették, ezért a mulasztással érintett üzleti évekre vonatkozóan a hitelező a törvényes vélelem következményeire indokoltan hivatkozott. Megállapította, hogy a felszámolási vagyonná váláskor az adós társaság már kimutathatóan kisebb vagyonnal rendelkezett ahhoz képest, mint ami a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltának időpontjában a rendelkezésre állt. A fentiek figyelembe vételével „részben a törvényes vélelem alkalmazásával, részben a felperes bizonyítási kötelezettsége teljesítésének és eredményének értékelésével” megállapította azt a tényt, hogy az adós társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete időszakától a felszámolás elrendeléséig a felszámolási vagyonná válás folyamatában a vezető tisztségviselők ügyvezetési feladataival összefüggésbe hozhatóan csökkent az adós társaság vagyona. Részben a törvényes vélelem következményeként az alperesek felelősségét egyetemlegesnek minősítette.

Megállapította azt is, hogy ezzel szemben az alperesek a bizonyítási kötelezettségüket eredményesen nem teljesítették. Kifejtette, hogy az alperesek a bizonyítási érdekükkel összhangban a perbeli kötelezettségüket úgy teljesíthették volna, ha igazolják a vagyon kimutatható csökkenése mellett is, hogy a hitelezői érdek elsődlegességét figyelembe véve látták el ügyvezetési feladataikat és ez megfelelt a vezető tisztségviselőtől elvárható kötelezettség teljesítésnek.

A pervesztes alpereseket a Pp. 82. § (1) bekezdés, valamint Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes költségeinek megfizetésére. A felperes jogi képviselőjének jogtanácsosi munkadíját 70.000 forint összegben, a fellebbviteli bíróság által megállapított képviseleti költséget 30.000 forintban, és az előlegezett szakértői díjat 254.000 forint összegben határozta meg. Rendelkezett a permegszüntetés kapcsán az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 58. § (1) bekezdés f) pontjának és 80. § (1) bekezdés i) pontjának megfelelően mérsékelt összeget meghaladóan megfizetett 135.000 forint eljárási illeték visszaigényléséről is.

Az elsőfokú ítélet ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatását és a felperes (megállapítási) keresete elutasítását, másodlagosan az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását újabb eljárás lefolytatására és újabb határozat meghozatalára.

Érvelése szerint jogszabálysértő határozatot hozott az elsőfokú bíróság, mert a megállapítási keresetet követően kellett és lehetett volna marasztalási keresetet előterjeszteni a felperesnek. Az együttesen előterjesztett kétfajta kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság úgy döntötte el, hogy a megállapítási ügyben ítéletet hozott, míg a marasztalási részben a pert megszüntette és illeték visszatérítésére jogosította fel a felperest. Álláspontja szerint a jogszerű eljárás az lett volna, ha az együttesen előterjesztett marasztalási és megállapítási keresetet elutasítja a bíróság, vagy berekesztés előtt a két ügyet elkülöníti és a megállapítási kereset hatásköri és illetékességi vizsgálata után a folytatódó eljárásban dönt érdemben, aminek eredményeképpen a marasztalási keresetet el kellett volna utasítani. A permegszüntetés Pp. 157. §-ában foglalt feltétele álláspontja szerint nem áll fenn, az ítélet indokolásának 6. oldala hivatkozott a Pp. 157. § e) pontjára, mely jogszabály szöveg azt tartalmazza, hogy a felperes „keresetétől elállott”, jelen esetben azonban a felperesnek nem volt elállásra irányuló nyilatkozata a tárgyalás berekesztése előtt.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az I. rendű alperes perköltségben marasztalását kérte. Előadta, hogy a fellebbezési érvelés érthetetlen, mert az

alperesnek joghátránya nem származott abból, hogy a felperes a marasztalási keresetet - idő előtt - előterjesztette. A felelősség megállapítás minden szempontból helytálló volt.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla előrebocsátja, hogy döntését a Pp. 253. § (3) bekezdésében meghatározottak figyelembe vételével, a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között hozta meg.

A megismételt eljárásban a felperes a 40/F/1. sorszámú keresetmódosításában a megállapításra irányuló keresete mellett kérte „az alpereseket egyetemlegesen 2.500.000 forint, valamint annak 2007. december 1-től a kifizetésig a mindenkori jegybanki alapkamat szerinti kamat, továbbá perköltség, lerótt eljárási illeték, jogtanácsosi munkadíj, szakértői költség megfizetésére is” kötelezni.

Téves az I. rendű alperes fellebbezési hivatkozása, mely szerint az együttesen előterjesztett megállapítási és marasztalási kereset esetében az elsőfokú bíróság jogszabálysértő határozatot hozott, mert azokat vagy együttesen, vagy elkülönítetten el kellett volna utasítani.

Az eljárás során már rögzítésre került, hogy az irányadó - az adós elleni felszámolási eljárás megindításakor, 2009. május 12-én hatályban volt - törvényi szabályozás szerint az úgynevezett „kétlépcsős” felelősségre vonási modell alapján a felperesnek először egy megállapítási keresetet kellett benyújtania a peres bírósághoz a Cstv. 33/A. §-a alapján a vezető tisztségviselőkkal szemben, majd a megállapítási per jogerős befejezése után van lehetősége a jogvesztő határidőn belül marasztalásra irányuló keresetet érvényesíteni a Cstv. 63. § (4) bekezdése alapján. A felperes ebben az eljárásban nyújtotta be mind a két kereseti kérelmet.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes két - tartalmuk szerint különböző - kereseti kérelmet terjesztett elő, ezért valóságos tárgyi keresethalmazat keletkezett. Ezek a kereseti kérelmek nem vagylagosak, nem eshetőlegesek, ezért a mindkét kereset önálló értékelését kizáró „látszólagos tárgyi keresethalmazatnak” nem minősíthetők.

Valóságos tárgyi keresethalmazat esetén az egyes kereseti kérelmek külön elbírálhatók, ezért az elsőfokú bíróság eljárásjogi szempontból helyesen döntött, amikor a megállapítási kereset tekintetében érdemi határozatot hozott, a marasztalási kérelem idő előttiségére figyelemmel pedig a pert ebben a részében megszüntette.

A permegszüntetés jogszabályi alapjaként megjelölt, a Pp. 157. § e) pontjára történt hivatkozás nyilvánvaló elírás, ezért az indokolás e részét az ítéltábla úgy módosítja, hogy a részbeni megszüntetés a Pp. 130. § f) pontjára figyelemmel a Pp. 157. § a) pontján alapul, mivel a Cstv. 33/A. §-a szerinti megállapítási perben a marasztalási kereset előterjesztése idő előtti volt.

A Fővárosi Ítéltábla - ahogyan azt már a hatályon kívül helyező végzésében is tette - rámutat arra, hogy amennyiben a felperes törvényi vélelemre hivatkozik, egyrészt azt kell bizonyítania, hogy az adós társaság felszámolás alatt áll, illetőleg, hogy ebben a felszámolási eljárásban ő hitelező, továbbá, hogy az általa alperesként perbe vont személyek a felszámolás kezdő időpontja előtti három évben az adós vezető tisztségviselői voltak. Ezen kívül azt kell igazolnia, hogy az alperesek, mint vezetők a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 153.-154. §-aiban előírt éves beszámoló (mérleg) letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségeiket elmulasztották.

A „hitelezői érdekek sérelme” összefoglaló meghatározás a jogalkotó részéről, melynek tartalma szerint valósnak kell tekinteni a deliktuális felelősséget megalapozó valamennyi tényállási elemet, tehát azt, hogy a felelősségre vonható vezető magatartásával okozati összefüggésben a törvényhelyen megjelölt következmény bekövetkezett. A törvényi vélelem jelen esetben azt jelenti, hogy a törvény által megjelölt, a felelősségi tényállás körén kívül eső vélelmező tény (az üzleti mérleg nyilvánosságra hozatala) igazolása esetén a felperes által előadott és a felelősség megállapításához szükséges tények valósak. A vélelem törvényi felállításának indoka éppen az, hogy a mérlegek letételének elmulasztása a bizonyító eszközöktől fosztja meg az általában bizonyításra köteles felet, lehetetlenné teszi, hogy a bizonyítási kötelezettségének eleget tegyen. Emiatt a jogalkotó kötelezően előírja a bíróság részére, hogy a vélelmező tény fennállása esetén a vélelmezett tény (tényeket) valósnak fogadja el. A vélelem fennállása esetén a felelősségi törvényi tényállás egyes elemeit valósnak kell tekinteni, azaz azt, hogy a vezető a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után olyan (nem a hitelezői érdekek elsődlegességének megfelelő) magatartást tanúsított, amely a törvényben megjelölt következményt (vagyoncsökkenést) okozta.

A törvényi vélelem megdönthető, a bizonyítási teher azonban megfordul. Az alperes bizonyíthatja, hogy a vélelem nem következett be, mert az adós felszámolásának kezdő időpontja előtti három évben a mérlegeket hiánytalanul közzétette (azaz a vélelmező tény nem áll fenn). Amennyiben ezzel sikeresen védekezni nem tud, a vélelmezett törvényi tényállás vonatkozásában ellenbizonyítást indítványozhat. A vélelem alapján valósnak tekintendő tényállás elleni bizonyítás a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint az alperesre hárul, neki kell bizonyítania, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem, vagy nem a keresetben megindokoltak szerint meghatározott időpontban következett be, a terhére rótt magatartást nem tanúsította, vagy az nem csökkentette az adós vagyonát, vagy azzal nem állt okozati összefüggésben a vagyon csökkenése.

A vezető tisztségviselő kimentheti magát annak bizonyításával is, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, vagy a fizetéseképtelen társaság gazdasági életből történő szabályos kivezetése érdekében.

A megismételt elsőfokú eljárásban az ítéletábra iránymutatásának téves értelmezése eredményezhette azt, hogy a vélelem ellenére a felperes tett bizonyítási indítványt a szakértő kirendelésére és a szakértői véleményre alapította az elsőfokú bíróság a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját. Az e körben tett felperesi állítást ugyanis az alperes ellenbizonyításig valósnak kellett volna elfogadni, mint ahogyan a vagyoncsökkenés mértékét is. A hatályon kívül helyező végzésben a másodfokú bíróság azért nem határozhatta meg még egyértelműbben a jelen per felperesének és az I. rendű alperesének bizonyítási kötelezettségét, mert a korábbi elsőfokú eljárás adatai alapján az I. rendű alperes éppen a vélelmező tényt akarta megdönteni, és csak annak eredményétől függhetett a felek további bizonyítási kötelezettsége. Az ítéletábra azonban kellő részletességgel iránymutatást adott arról, hogy az I. rendű alperesnek kell bizonyítania a vélelmező tény megdöntését. Figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes sem a vélelmező tény, sem a vélelmezett törvényi tényállás vonatkozásában, sem pedig abban a tekintetben, hogy az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette, nem terjesztett elő bizonyítást, a vélelemre figyelemmel a felperest nem terhelte további bizonyítási kötelezettség.

A felperes részéről teljesített bizonyítás egyébként a felperes állítása szerinti tényeket erősítette meg.

Az alperes ellenbizonyítása hiányában az elsőfokú bíróság tehát - lényegében - helytálló döntést hozott az adós vezető tisztségviselőinek felelőssége megállapítása tárgyában, ezért azt a Fővárosi Ítéletábra a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával - a már hivatkozottak szerint a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között - helybenhagyta.

Az ítélet tábla csupán felhívja a figyelmet arra, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része az alperesek felelőssége fennállása körében nem rendelkezik „egyetemlegességről”, holott a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint ha többen közösen okoztak kárt, akkor a felelősségük egyetemleges. Ugyanakkor az ítéleti indokolás 9. oldal utolsó sorában az egyetemleges felelősséget rögzítette. Erre irányuló fellebbezés hiányában, a fellebbezés korlátaira tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú döntést változtatás nélkül hagyta helyben. Az esetleges tényleges fizetési kötelezettséget kirovó marasztalási perben azonban a több alperes felelősségi formájának megállapítása elengedhetetlen.

A fellebbezést előterjesztő I. rendű alperes a másodfokú eljárás során felmerült költségeket a Pp. 239. §, valamint 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az ellenérdekű felperes részére, és viselni tartozik a saját költségeit is. A felperes jogi képviselőjének díját az ítélet tábla mérlegeléssel határozta meg 70.000 forint összegben a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3)-(6) bekezdései, valamint 4/A. §-a alapján.

Budapest, 2017. április 5.

. Volein Anna s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Mária s.k. . Csányi Terézia Katalin s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: